

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2018

<u>3</u>	דוח הדירקטוריון וההנהלה לרבעון השלישי לשנת 2018
<u>4</u>	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
<u>8</u>	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
<u>29</u>	סקירת הסיכונים
<u>58</u>	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים
<u>58</u>	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים
<u>59</u>	הצהרת המנכ"ל
<u>60</u>	הצהרת החשבונאי הראשי
<u>61</u>	דוחות כספיים
<u>153</u>	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
<u>153</u>	ממשל תאגידי
<u>155</u>	פרטים נוספים
<u>168</u>	נספח
<u>174</u>	מילון מונחים
<u>181</u>	אינדקס

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות

רשימת לוחות הכלולים בדוחות

6	1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
11	2	פרטים על התפתחות הרווח הנקי
11	3	רווחיות בניכוי מרכיבים מסויימים
12	4	הרכב הרווח המימוני, נטו
13	5	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו
13	6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
14	7	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי
14	6	פירוט העמלות וההכנסות אחרות
15	7	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות
16	9	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
16	10	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים
17	11	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
17	12	אשראי לציבור, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות
17	13	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
18	14	הרכב תיק ניירות הערך
19	15	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך
19	16	התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
19	17	פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות
22	18	הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון
23	19	סך ההכנסות לפי מיגזרי פעילות
24	20	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מיגזרי פעילות
24	21	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות
26	22	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית
27	23	נתונים עיקריים אודות הפעילות העסקית
32	24	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי
34	25	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
37	26	מאפייני סיכון האשראי ללקוחות פרטיים
41	27	היקף האשראי הבעייתי למשקי בית
42	28	חשיפה למדינות זרות
45	29	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית
46	30	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית
48	31	החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית
56	32	חשיפות ההון הפעיל לשערי חליפין ואינפלציה

<u>5</u>	פעילות הבנק
<u>5</u>	מידע צופה פני עתיד
<u>6</u>	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
<u>7</u>	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
<u>7</u>	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2018

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 בנובמבר 2018 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פעילות הבנק

עיקר פעילותו של הבנק הינה פעילות קימעונאית. הבנק פועל באמצעות 46 סניפים ושלוחות, חלקם ממוקמים בקירבת ובתוך בסיסי צה"ל ומשרתים את לקוחות הבנק מקרב אוכלוסייה זו. חלקו של הבנק בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון גדול באופן משמעותי מחלקו במערכת הבנקאית. הבנק פועל בקרב לקוחותיו באמצעות שתי חטיבות עסקיות עיקריות:

החטיבה לבנקאות קימעונאית - מרכזת את פעילות סניפי הבנק ואת הפעילות בתחומי הבנקאות האישית, הפרטית והבנקאות הישירה על מגוון פעילויותיה וכן את הפעילות בשוק ההון ופעילות הייעוץ הפנסיוני. החטיבה ממונה על תחום השיווק והפרסום של הבנק. מנהל החטיבה הקימעונאית אחראי לפעילות התפעול והלוגיסטיקה המתבצעת בעיקרה באמצעות הבנק הבינלאומי.

החטיבה לבנקאות עיסקית - מנהלת את פעילות הבנק בקרב הלקוחות העסקיים. במסגרת זו אחראית החטיבה בין היתר, לפעילות האשראי העיסקי, לפעילות פקטורינג ולאישורי אשראי ללקוחות בסכומים שמעבר לסמכות מנהלי הסניפים. החטיבה אחראית על יחידת הבקרה העוסקת באיתור, סיווג וטיפול בלזמים במעקב ובעייתיים, לניהול מערך גביית חובות באמצעים משפטיים וכן ליישום נוהלי הבנק באשראי ..

מיזוג הבנק

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק הבינלאומי ובין הבנק לפיו ימוזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי.

מועד המיזוג יחול ביום 31 בדצמבר 2018 או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי הפרק הראשון בחלק השמיני לחוק החברות, או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות, או במועד בו יושלם ההליך התפעולי של המיזוג או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנק הבינלאומי והבנק לפי המאוחר.

אוצר החייל כמותג עצמאי, לרבות הפעילות והצביון של סניפיו, יישמרו גם לאחר מיזוג המשפטי לתוך הבינלאומי ובכלל זה תשמר המומחיות של אוצר החייל בתחום הקימעונאי ובמתן שירותים לאוכלוסיית מערכת הביטחון. פרוט נוסף ראה בביאור 1 לדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר השלכות ההסכם שנחתם על יחסי העבודה בבנק ראה בפרק ממשל תאגידי, יחסי עבודה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדליות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "ביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

נתונים עיקריים

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מדדי ביצוע עיקריים
	2017	2018	
5.68%	5.68%	6.44%	תשואת הרווח הנקי להון (1)
0.33%	0.33%	0.39%	תשואה לנכסים (1)
11.01%	10.86%	11.89%	יחס הון עצמי רובד 1
5.79%	5.73%	5.67%	יחס המינוף
329%	323%	295%	יחס כיסוי הנזילות
74.48%	75.49%	78.88%	יחס יעילות
73.14%	74.41%	67.78%	יחס יעילות בניכוי רכיבים מסויימים
1.1%	1.1%	1.0%	יחס עמלות לנכסים ⁽¹⁾
מדדי איכות אשראי עיקריים			
1.29%	1.21%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
135.16%	130.81%	134.55%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
1.11%	1.11%	1.10%	שיעור חובות פגומים/חובות בפיגור 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.30%	0.29%	0.19%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מיתרת האשראי הממוצע לציבור (1)
0.54%	0.46%	0.27%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור (1)

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח (במיליוני ש"ח):

שנוי באחוזים	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		רווח נקי מיוחס לבעלי המניות הכנסות ריבית, נטו הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות שאינן מריבית מזה: עמלות הוצאות תפעוליות ואחרות מזה: משכורות והוצאות נלוות
	2017	2018	
21.6%	52.3	63.6	רווח נקי בסיסי למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
5.1%	326.6	343.4	נתונים עיקריים מהמאזן (במיליוני ש"ח)
(35.4%)	42.4	27.4	
28.6%	180.9	232.7	
2.8%	171.4	176.2	
18.6%	383.1	454.4	
(8.3%)	213.0	195.4	
22.0%	0.41	0.5	

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2017	2018					2017
5.5%	6.0%	21,273.6	21,170.4	22,440.5	21,170.4	22,440.5	סך כל הנכסים
0.1%	(1.5%)	6,816.3	6,929.9	6,823.1	6,929.9	6,823.1	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
65.1%	65.8%	975.8	971.4	1,610.6	971.4	1,610.6	ניירות ערך
4.1%	5.7%	13,181.1	12,991.4	13,727.4	12,991.4	13,727.4	אשראי לציבור נטו
5.5%	5.9%	19,983.0	19,899.7	21,082.0	19,899.7	21,082.0	סך כל ההתחייבויות
(47.1%)	(34.1%)	168.0	134.8	88.8	134.8	88.8	מזה: פקדונות מבנקים
5.2%	6.0%	17,733.0	17,594.3	18,658.7	17,594.3	18,658.7	פקדונות הציבור
11.7%	11.4%	393.8	394.8	439.8	394.8	439.8	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5.3%	6.9%	1,290.6	1,270.7	1,358.5	1,270.7	1,358.5	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) על בסיס שנתי
* סווג מחדש

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים), סיכוני שוק שהעיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכת), סיכוני מזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין וסיכון משפטי. התייחסות לסיכון הנובע מהסכם המיזוג כאמור לעיל ראה בפרק "השפעת הסכם המיזוג על ניהול הסיכונים".

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. הסיכונים המתפתחים המהותיים הינם סיכון תחרותי- אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER) וסיכון התנהלות (**conduct risk**) (כחלק מסיכון הציות). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המאושרת על ידי הדירקטוריון בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, תכנית שעודכנה בחודש אוקטובר 2016.

התוכנית שומרת על מרכזיותה של הפעילות הקימעונאית ועל התמקדות במתן שירות לאוכלוסיית מערכת הביטחון ומעגלים הקשורים אליה מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה לאורך זמן, תוך נקיטת צעדי התייעלות ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה.

בבנקאות העסקית/ מסחרית מושם דגש על המשך התרחבות תיק האשראי, בעיקר בלקוחות קטנים ובינוניים. הבנק בוחן את התוכנית מדי שנה בהתייחס לסביבה המקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ומעדכן במידת הצורך את התוכניות והמהלכים הנובעים מהתוכנית האסטרטגית.

בשנת 2017, אישר הבנק הבינלאומי אסטרטגיית דיגיטל, אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הקבוצה והבנק בכללה. במסגרת זו מפותח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, בנוסף הקבוצה מקדמת חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך IT של הבנק. לצורך מימוש כל זאת הוקמה בחברה האם ובבנק יחידה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. הסכם המיזוג שעיקריו צוינו בפרק "מיזוג הבנק" ובביאור 1 לדוחות הכספיים אינו פוגע ביישום מרכיבי התכנית האסטרטגית כפי שהוצגו לעיל.

<u>9</u>	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל
16	מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
<u>20</u>	חברות מוחזקות עיקריות
23	מגזרי פעילות פיקוחיים

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל בתשעה חודשים של שנת 2018.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר האומדן למחצית הראשונה של שנת 2018 הצביע על עלייה של 4.2% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל אשר עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%. בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2018, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2018 על 3.7%, ותחזית הצמיחה לשנת 2019 הועלתה ל-3.6%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילותה התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 2018 מתוכנן גירעון שנתי בסך 38.5 מיליארד ש"ח (כ-2.9% מהתמ"ג), כאשר הגירעון המצטבר בפועל ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017 - ספטמבר 2018) עומד על כ-3.35% מהתמ"ג. חברת מודיס העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטראלי" ל"חיובי" ואישררה אותו ברמה של A1. חברת S&P העלתה בתחילת חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1% (מדד "בגין"). על פי הערכת בנק ישראל האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוך מהגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) ובשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%. המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה והתבססותה בתוך טווח היעד שנקבע.

שוק הדיור

הפירוטומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעיסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ואף נרשמה ירידה קלה, כאשר בחודש אוגוסט 2018 עמד על 4.0% בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.7%. בשנת 2018 המשיך בנק ישראל במגמת רכישות מט"ח, בין היתר, על מנת למתן את השפעת התמורה ממכירת הגז על התחזקות השקל.

ריבית בנק ישראל

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, נותרה הריבית יציבה בשיעור של 0.1%, על רקע האינפלציה הנמוכה. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל הריבית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום – בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית סיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים. קרן המטבע הבינלאומית הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית לשיעור של 3.7% בשנת 2018 ו-2019, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.9% בתחזית שפורסמה במהלך יולי 2018.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה, במניות ת"א 125 נרשמה ירידה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 63.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 52.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.6%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ב- 0.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 99.0%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 (על בסיס שנתי) הסתכם ב- 6.44% בהשוואה ל- 5.68% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם שיעור תשואת הרווח הנקי להון מיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) ב- 0.06% בהשוואה ל- 6.44% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים על התפתחות הרווח הנקי:

שינוי ב-%	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		שינוי ב-%	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
	2017	2018		2017	2018	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
6.0%	332.8	352.8	9.8%	111.6	122.5	רווח מפעולות מימון, נטו
(35.4%)	42.4	27.4	(28.7%)	16.7	11.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח מפעולות מימון, נטו לאחר
12.1%	290.4	325.4	16.5%	94.9	110.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2.8%	171.4	176.2	2.4%	57.6	59.0	עמלות
	3.3	47.1		2.4	0.5	הכנסות אחרות
18.6%	383.1	454.4	35.3%	124.3	168.2	הוצאות תפעוליות אחרות
15.0%	82.0	94.3	(93.8%)	30.6	1.9	רווח לפני מיסים
3.4%	29.7	30.7	(84.3%)	10.8	1.7	הפרשה למיסים על הרווח
21.6%	52.3	63.6	(99.0%)	19.8	0.2	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

רווחיות בניכוי מרכיבים מסוימים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר
2018	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
63.6	0.2
(36.5)	(3.6)
64.4	33.7
91.5	30.3
9.4%	9.2%
67.8%	65.9%

רווח נקי מיוחס לבעלי מניות כפי שדווח

בניכוי:

רווחי הון: רווח בניכוי מס ממכירת זכויות הבנק בבניין ההנהלה ומכירת מניות הבנק בבורסה לניירות ערך בת"א.

הפרשה להוצאות בגין מהלכי התייעלות, סילוק והפחתה

רווח נקי מיוחס לבעלי המניות בניכוי הרכיבים לעיל

תשואה בניכוי הרכיבים לעיל

יחס יעילות בניכוי הרכיבים לעיל.

פרטים בדבר הרכיבים שנוכו:

הרווח ממכירת זכויות הבנק במבנה ההנהלה הראשית ברבעון השני של 2018 הסתכם ב- 45.7 מיליון ש"ח ונכלל בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי – 32.9 מיליון ש"ח)
הרווח ממכירת מניות הבנק בבורסה לניירות ערך ברבעון השלישי של 2018 הסתכם בכ- 4.4 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי- 3.6 מיליון ש"ח). למידע נוסף ראה ביאור 5.5 לדוחות הכספיים.
הוצאות בגין פרישה, סילוק והפחתה ראה יחסי עבודה והסכמי עבודה קיבוציים בפרק ממשל תאגידי.

השינוי ברווח הנקי בתשעה חודשים של שנת 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בעיקר:
 - גידול בהכנסות מפעילות מימון בסך של 20.0 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות.
 - קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 15.0 מיליון ש"ח המשקף בעיקר שינוי בהפרשה הקבוצתית (ראה פירוט בפרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי")
 - רווחי הון ממכירת זכויות הבנק במבנה ההנהלה בסך 45.7 מיליון ש"ח כמפורט לעיל.
 - גידול בהכנסות מעמלות בסך 4.8 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מעמלות מטיפול באשראי.
 - ירידה בהוצאות שכר בסך 17.6 מיליון ש"ח המשקפת בעיקר את השפעת הירידה במספר המשרות שהיא חלק מיישום צעדי ההתייעלות עליהם החליט הדירקטוריון בחודש אוקטובר 2016.
 - גידול בהוצאות תפעוליות אחרות בסך 88.9 מיליון ש"ח שנבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין פרישת עובדים במסגרת מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי (ראה גם "יחסי עבודה" בפרק ממשל תאגידי).

השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2018 כמפורט לעיל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
 - גידול בהכנסות מפעילות מימון בסך של 10.9 מיליון ש"ח המבטא בעיקר גידול בהיקף הפעילות וברווחים ממכירת מניות זמינות למכירה.
 - קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 4.8 מיליון ש"ח קיטון בהפרשה הקבוצתית .
 - גידול בהכנסות מעמלות בסך 1.4 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מעמלות מטיפול באשראי.
 - קיטון בהכנסות תפעוליות אחרות הנובע מהכנסות חד פעמיות מסיום עסקת ניהול נכסים אשתקד.
 - קיטון בהוצאות שכר בסך 5.2 מיליון ש"ח המשקף בעיקר את השפעת הירידה במספר המשרות כאמור לעיל.
 - גידול בהוצאות תפעוליות אחרות בסך 49.1 מיליון ש"ח המשקף בעיקר גידול בהוצאות בגין פיצויי פרישה במסגרת מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון, נטו כולל בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלו כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק מניהול החשיפות של הבנק.

להלן מרכיבי הרווח מפעילות מימון, נטו

לתשעה חודשים שהסתיימו		2017			2018				
ביום 30 בספטמבר		רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון		
2017	2018	ראשון	שני	שלישי	רביעי	ראשון	שני	שלישי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח							
346.2	370.8	112.8	124.5	108.9	119.5	115.1	131.5	124.2	הכנסות ריבית
19.6	27.4	5.1	13.1	1.4	6.3	3.2	15.7	8.5	הוצאות ריבית
326.6	343.4	107.7	111.4	107.5	113.2	111.9	115.8	115.7	הכנסות ריבית, נטו
		הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית							
6.2	9.4	(0.4)	2.5	4.1	2.4	3.0	(0.4)	6.8	
332.8	352.8	107.3	113.9	111.6	115.6	114.9	115.4	122.5	סך הרווח מפעילות מימון נטו

ניתוח סך הרווח מפעילות מימון, נטו:

לתשעה חודשים		2017			2018				
שהסתיימו		רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון		
ביום 30 בספטמבר		ראשון	שני	שלישי	רביעי	ראשון	שני	שלישי	
2017	2018	במיליוני ש"ח							
322.9	350.6	106.1	111.2	110.2	115.3	114.4	118.8	117.4	רווח מפעילות שוטפת
3.8	(1.1)	0.7	2.4	0.9	-	-	(5.0)	3.9	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
5.6	1.1	0.2	0.1	0.1	(0.1)	0.3	0.3	0.5	רווחים מהשקעות אחרות
0.5	2.2	0.3	0.2	0.4	0.4	0.2	1.3	0.7	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
332.8	352.8	107.3	113.9	111.6	115.6	114.9	115.4	122.5	סך הכל

הגידול ברווח מפעילות מימון נטו נובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות ומהשפעת צמצום החשיפה במטבע על ההכנסות מהפרשי שער וממכשירים פיננסיים.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
2.46%	2.52%	2.32%	2.50%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.31%	0.44%	0.07%	0.41%	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.15%	2.08%	2.25%	2.09%	פער הריבית הכולל

יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית 2.32% 2.33% 2.29% 2.32% מניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד עולה כי השינויים במחיר גרמו לקיטון בסך 6.2 מיליון ש"ח והגידול בהיקף היתרות המאזניות הממוצעות גרם לגידול בסך של כ- 23.0 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית, נטו. למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות ריבית והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 27.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 42.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 11.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי על חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
47.8	56.9	11.5	16.7	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(32.2)	(36.0)	(3.9)	(10.9)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
15.6	20.9	7.6	5.8	הפרשה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
26.8	6.5	9.1	6.1	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
42.4	27.4	16.7	11.9	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
מזה:				
30.1	27.2	11.0	13.1	הוצאות בגין אשראי מסחרי
12.3	0.2	5.7	(1.2)	הוצאות בגין אשראי פרטי
0.17%	0.21%	0.24%	0.17%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)
0.29%	0.07%	0.29%	0.18%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)
0.46%	0.27%	0.53%	0.36%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)

הקיטון בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי משקף בעיקר את השנוי בהיקף החובות הבעייתיים בתקופה וברבעון ביחס לשינוי בתקופה המקבילה אשתקד, עדכון של מקדמי ההפרשה בענף פרטיים בעיקר בעקבות עדכון מידע במודל ההפרשה ושינוי בחלק ממקדמי ההפרשה בענפים מסחריים.

העמלות וההכנסות האחרות

להלן הרכב והתפתחות ההכנסות מעמלות ואחרות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 2017		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 2018		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
34.8	34.0	11.6	11.2	ניהול חשבון
50.0	55.7	17.0	18.9	עמלות מעסקי מימון
18.7	19.7	6.1	6.8	כרטיסי אשראי
62.7	61.8	21.1	20.5	מפעילות בשוק ההון
5.2	5.0	1.8	1.6	עמלות אחרות
171.4	176.2	57.6	59.0	סך כל העמלות
3.3	47.1	2.4	0.5	הכנסות תפעוליות אחרות
174.7	223.3	60.0	59.5	סך כל ההכנסות מעמלות והכנסות תפעוליות אחרות

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 176.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 171.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.8%. מרביתו גידול בהכנסות מעמלות מאשראי. ברבעון השלישי הסתכמו העמלות ב- 59.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 57.6 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.4%.

ההכנסות התפעוליות האחרות כוללות בתשעה חודשים של שנת 2018 וברבעון השלישי רווח ממימוש זכויות הבנק בבניין בו ממוקמת הנהלת הבנק, שהסתכמו בכ- 45.7 מיליון ש"ח לפני מיסים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 454.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 383.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 18.6%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות ב- 168.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 124.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 35.3%.

להלן הרכב והתפתחות ההוצאות התפעוליות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
213.0	195.4	67.0	61.8	משכורות והוצאות נלוות
55.9	53.6	19.5	19.4	אחזקה ופחת בניינים וציוד
114.2	205.4	37.8	87.0	הוצאות אחרות
383.1	454.4	124.3	168.2	סך כל ההוצאות התפעוליות

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 195.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 213.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.3%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו המשכורות וההוצאות הנלוות ב- 61.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 67.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.8%. הקיטון בהוצאות השכר בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד משקף בעיקר את השפעת הצמצום במצבת העובדים.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 53.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 55.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.1%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ב- 19.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 205.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 114.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 79.9%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות האחרות ב- 87.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 37.8 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 130.2%.

השינוי בהוצאות אחרות נובע בעיקר מגידול בהוצאות בגין פרישת עובדים במסגרת מהלכי ההתייעלות הנובעים מהסכם המיזוג, שהסתכמו בתשעה חודשים של 2018 ב- 97.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וב- 51.2 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2018 בהשוואה ל- 2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים הסתכמה בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 30.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 29.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמה הפרשה למיסים ב- 1.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 32.6% בהשוואה לשיעור של 36.2% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים בתשעה חודשים של שנת 2018 מסתכם ב- 34.19% בהשוואה ל- 35.04% בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2017. הירידה בשיעור המס האפקטיבי נובעת מחלק המס על רווח הון בסך המיסים בתשעה חודשים של שנת 2018.

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 67.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 62.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל נובע מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 בסך של 63.6 מיליון ש"ח, משינוי בקרנות הון בגין הטבות לעובדים בסך של 9.1 מיליון ש"ח ומהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של (4.8) מיליון ש"ח.

התפתחות סעיפי המאזן העיקריים

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
5.5%	21,273.6	22,440.5	סך כל המאזן
4.1%	13,181.1	13,727.4	אשראי לציבור, נטו
0.1%	6,816.3	6,823.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
65.1%	975.8	1,610.6	השקעה בניירות ערך
(57.5%)	67.0	28.5	השקעות בבניינים וציוד
5.2%	17,733.0	18,658.7	פקדונות הציבור
5.3%	1,290.6	1,358.5	הון מיוחס לבעלי מניות הבנק

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
(90.0%)	9.0	0.9	אשראי תעודות
36.8%	336.2	459.8	ערבויות והתחייבויות אחרות
6.9%	2,752.2	2,943.3	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
1.4%	1,768.8	1,794.1	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
52.0%	1,112.2	1,691.0	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
(33.3%)	2.1	1.4	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
15.2%	5,980.5	6,890.5	סך הכל

מכשירים פיננסיים - ערך נקוב

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
57.8%	421.8	665.7	חוזי ריבית - אחר
6.9%	785.3	839.2	חוזי מטבע חוץ
(27.6%)	1,745.8	1,264.6	חוזים בגין מניות
(6.2%)	2,952.9	2,769.5	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 13,727.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 13,181.1 ב- 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.1%.

אשראי לציבור נטו, לפי מגזרי הצמדה:

חלק המגזר מסך האשראי		במיליוני ש"ח		
31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18	
אחוזים		במיליוני ש"ח		
94.3%	94.9%	12,433.0	13,023.5	מטבע ישראלי
2.5%	2.0%	325.6	274.1	לא צמוד
3.2%	3.1%	422.5	429.8	צמוד
				מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0%	100.0%	13,181.1	13,727.4	סך הכל

אשראי לציבור, לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח			
6.0%	9,171.8	9,724.9	מיגזר משקי בית ובנקאות פרטית
(0.2%)	2,296.1	2,290.6	עסקים קטנים וזעירים
(19.2%)	923.1	745.5	עסקים בינוניים
17.7%	954.6	1,123.8	עסקים גדולים
192.6%	8.1	23.7	מוסדיים
4.2%	13,353.7	13,908.5	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור, מורכב מאשראי לציבור, השקעה באגרות חוב של הציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל ערבויות, עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות להעמיד אשראי. סיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 20,623.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19,302.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 6.8%.

התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח			
26.6%	831.3	1,052.7	בינוי ונדלן
3.3%	1,381.4	1,427.3	תעשייה
(5.4%)	3,048.7	2,883.8	מסחר ושירותים
8.7%	14,041.2	15,260.0	אנשים פרטיים
6.8%	19,302.6	20,623.8	סך הכל

בהתפלגות סיכון האשראי לפי ענפי משק מהווה סיכון האשראי לאנשים פרטיים את עיקר סיכון האשראי בבנק. ביום 30 בספטמבר 2018 היה חלקו של אשראי זה כ- 74% מסיכון האשראי לציבור בבנק, בהשוואה לכ-73% ביום 31 בדצמבר 2017.

פעילות משכנתאות – פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסיניפי הבנק. יתרות האשראי אינן כלולות בספרי הבנק.

סיכון האשראי לדירור ללקוחות פרטיים הכלול בספרי הבנק ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 341.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 284.5 ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 20.0%. היקף האשראי האמור מהווה כ- 2.5% מסיכון האשראי המאזני ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה ל- 2.1% ביום 31 בדצמבר 2017. מרבית האשראי לדירור הינו אשראי למטרות דירור ללא משכון נכס הניתן לאוכלוסיית מערכת הביטחון כחלק מן האשראי בתנאי מכרז.

ההשקעה בניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 1,610.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 975.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 65.1%.

א. הרכב ניירות הערך בהתאם לסווגם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
9.6%	119.4	130.9	תיק לפדיון
72.8%	856.4	1,479.7	תיק זמין למכירה
65.1%	975.8	1,610.6	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ניירות הערך לפי מנפיק בערכם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
77.8%	859.3	1,528.0	אגרות חוב ממשלתיות
(13.3%)	48.0	41.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(100.0%)	21.3	0.0	של אחרים בישראל סחיר
(13.1%)	47.2	41.0	של אחרים בישראל לא סחיר
65.1%	975.8	1,610.6	סך הכל

ג. ביום 30 בספטמבר 2018 גבוה השווי ההוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה ב- 10.4 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת, בהשוואה ל- 17.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			
עלות	עלות מותאמת שווי הוגן הפרש		עלות שווי	עלות מותאמת הוגן הפרש		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
16.1	775.3	759.2	9.3	1,432.4	1,423.1	אגרות חוב של ממשלת ישראל
-	48.0	48.0	0.5	41.6	41.1	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
0.6	24.0	23.4	(0.3)	2.1	2.4	אגרות חוב של אחרים בישראל
0.9	9.1	8.2	0.9	3.6	2.7	מניות
17.6	856.4	838.8	10.4	1,479.7	1,469.3	סך הכל

ד. פרוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים את הבנק לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2018:

מחיר מצד	מחיר	מחיר	מחיר	מחיר
נגדי	מחיר	אינדיקטיבי*	לעסקה**	סך הכל
במיליוני ש"ח				
3.6	-	0.9	2.7	מניות וקרנות השקעה פרטיות
879.0	-	-	879.0	אגרות חוב ממשלתיות במטבעי ישראל
76.9	-	35.3	41.6	אגרות חוב קונצרניות במטבעי ישראל
651.1	-	651.1	-	אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים
1,610.6	-	687.3	923.3	סך הכל
100.0%	-	42.7%	57.3%	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי – אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה – ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 18,658.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 17,733.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.2%.

פיקדונות הציבור היוו ביום 30 בספטמבר 2018 כ- 83.2% מסך מקורות הבנק לרבות ההון בהשוואה ל- 83.4% ביום 31 בדצמבר 2017.

יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 135.9% בהשוואה ל- 134.5% ביום 31 בדצמבר 2017.

מרבית פיקדונות הציבור הינם פיקדונות של אנשים פרטיים (כ- 86%) בסכומים פחותים מ- 1 מיליון ש"ח (כ- 73%).

להלן התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך				
האשראי לציבור ליום				
	31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18
	במיליוני ש"ח		אחוזים	
מטבעי ישראל				
לא צמוד	15,382.9	16,317.6	86.7%	87.5%
צמוד	786.9	765.7	4.4%	4.1%
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	1,563.2	1,575.4	8.8%	8.4%
סך הכל	17,733.0	18,658.7	100.0%	100.0%

פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

	31.12.17	30.9.18	שינוי
	במיליוני ש"ח		אחוזים
מיגזר משקי בית ובנקאות פרטית	15,394.4	16,035.1	4.2%
עסקים קטנים וזעירים	1,654.2	1,765.3	6.7%
עסקים בינוניים	353.4	271.8	(23.1%)
עסקים גדולים	306.0	552.4	80.5%
מוסדיים	25.0	34.1	36.4%
סך הכל	17,733.0	18,658.7	5.2%

בתשעה חודשים של שנת 2018 נמשכה המגמה בהתפתחות נכסי הציבור בבנק ולפיה עיקר הגידול בפיקדונות הינו בפיקדונות לפי דרישה.

יתרת הפיקדונות לפי דרישה ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב- 11,219.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10,439.8 ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 7.5%.

מידע בדבר הרכב פיקדונות הציבור בפירוט לפי מפקיד ראה ביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 13.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 12.7 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

כתבי התחייבות נדחים שהנפיק הבנק הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 439.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 393.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 11.7%.

ביום 25 ביוני 2018 הנפיק הבנק לחברה האם כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה ל- 60.0 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות האמורים עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. כתבי ההתחייבות הנדחים כוללים מנגנון לספיגת ההפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל יחס הון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 25 ביוני 2025. לבנק יש אפשרות לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ- 5 שנים לאחר מועד ההנפקה. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הריבית השנתית בגובה ההפרש בין ריבית העוגן באותו מועד לעומת שיעור ריבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים.

כתבי ההתחייבות שהנפיק הבנק אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.

ביום 30 בספטמבר 2018 מסתכמת יתרת כתבי ההתחייבות שהונפקו לחברה האם (לא כולל כתבי ההתחייבות בעלי מנגנון לספיגת הפסדים כמפורט לעיל) ב- 209.1 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2017 - 206.6 מיליון ש"ח). יתרת כתבי ההתחייבות, המוחזקים בידי גופים מוסדיים כגון קופות גמל וקרנות השתלמות הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 170.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 187.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 30 בספטמבר 2018 משוקללים, בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנתרה לפירעונם הסתכמה ב- 159.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 141.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. על פי הוראה 299 של המפקח על הבנקים כתבי התחייבות אלו אינם מוכרים כחלק מן ההון לצרכי באזל. בתקופת ביניים מותרת ההכרה בהם כהון רובד 2 בשיעור ההולך ופוחת שבין 40% בשנת 2018 ועד לביטול מלא בהכרתם בשנת 2022.

חברות מוחזקות עיקריות

לבנק חברה בת פעילה אחת, חברת נכסים של אוצר החייל בע"מ, מוחזקת בשיעור של 100%, מחזיקה בחלק מהנכסים שרכש הבנק ומשכירתם בעיקר לבנק.

רכוש קבוע

ביום 21 ביוני 2018 הושלמה מכירת זכויות הבנק בבניין בו פועלת הנהלת הבנק. המבנה הושכר על ידי הרוכש לבנק לתקופה של שנה.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 1,358.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,290.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.3%. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחות ההכנסות וההוצאות.

הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, החל מיום 1 בינואר 2015 עד ליום 1 בינואר 2017.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% יחס הון הכולל לא יפחת מיחס ההון הרגולטורי - 12.53%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% יחס הון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 30 באוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק מהלכי התייעלות שעלותם בתקופה של 5 שנים הוערכה בכ- 41 מיליון ש"ח (לאחר מס). בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום ה-12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", יקבל הבנק, אם יעמוד בתנאים שהוגדרו, הקלה לפיה לעניין חישוב יחסי הלימות ההון יחס המינוף יוכל לפרוס את השפעת מהלכי התייעלות על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019. השפעת עלות מהלכי התייעלות שטרם נוכתה מן ההון על יחס ההון לנכסי סיכון הינה הפחתה בשיעור של כ- 0.17%.

יישום ההוראה

הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני האשראי, השוק, והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP) תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. ביום 17 ביוני 2018 אישר הדירקטוריון את מסמך ה-ICAAP המבוסס על נתוני ה-31 בדצמבר 2017.

יחס ההון לרכיבי סיכון

להלן פרטים על יחס ההון לנכסי סיכון המחושב בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
1,316.2	1,298.6	1,372.5	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
276.7	293.8	285.9	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,592.9	1,592.4	1,658.4	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
10,897.4	10,893.4	10,456.6	סיכון אשראי (1)
20.9	22.9	21.4	סיכונים שוק
1,037.0	1,036.1	1,085.7	סיכון תפעולי
11,955.3	11,952.4	11,563.7	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	10.86%	11.87%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.32%	13.32%	14.34%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.03%	9.02%	9.03%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (2)
12.53%	12.52%	12.53%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (2)

השינוי ביחס ההון לנכסי סיכון ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה ליחס ביום 31 בדצמבר 2017 נובע בעיקר מקיטון בנכסי הסיכון בעקבות העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל, מגידול בהון הנובע בעיקר מרווח נקי ומהנפקת כתבי התחייבות מחיקים ומקיזוז חלק מהשפעת המרכיבים שצוינו הנובע מגידול מקביל בהיקף האשראי בבנק.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להוראה יחס המינוף המזערי הנדרש מהבנק הוא 5%, יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 5.67% בהשוואה ל- 5.79% ביום 31 בדצמבר 2017.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בביאור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 11א. לתמצית הדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 11א' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות*

חלק המגזר מסך ההכנסות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
באחוזים			במיליוני ש"ח		
במיליוני ש"ח					
62.5%	62.1%	5.7%	107.1	113.2	מיגזר משקי בית
1.9%	1.8%	0.0%	3.3	3.3	מיגזר בנקאות פרטית
19.6%	19.5%	5.0%	33.7	35.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.4%	3.8%	(24.7%)	9.3	7.0	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
4.8%	4.8%	6.1%	8.2	8.7	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	0.1%	-	-	0.1	גופים מוסדיים
5.8%	7.9%	43.0%	10.0	14.3	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	6.1%	171.6	182.0	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	שינוי	2017	2018	
באחוזים			במיליוני ש"ח		
במיליוני ש"ח					
62.8%	58.4%	5.5%	318.7	336.1	מיגזר משקי בית
1.8%	1.8%	12.1%	9.1	10.2	מיגזר בנקאות פרטית
20.4%	18.1%	0.9%	103.5	104.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.1%	3.9%	(12.7%)	25.9	22.6	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
3.9%	4.0%	15.7%	19.8	22.9	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	-	-	0.2	גופים מוסדיים
6.0%	13.8%	161.3%	30.5	79.7	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	13.5%	507.5	576.1	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
השינוי	30.9.17	30.9.18	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
-	3.7	(2.0)	מיגזר משקי בית
(55.6%)	0.9	0.4	מיגזר בנקאות פרטית
-	3.6	(0.9)	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
-	3.3	(0.2)	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
-	2.7	(2.9)	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	0.2	גופים מוסדיים
-	5.6	5.6	מיגזר ניהול פיננסי
(99.0%)	19.8	0.2	סך הכל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום			
אחוזים	30.9.17	30.9.18	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
-	12.1	(2.7)	מיגזר משקי בית
-	3.0	3.0	מיגזר בנקאות פרטית
(12.5%)	9.6	8.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
17.0%	5.3	6.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
-	5.6	(0.3)	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	(0.1)	-	גופים מוסדיים
191.7%	16.8	49.0	מיגזר ניהול פיננסי
21.6%	52.3	63.6	סך הכל

ג. יתרות ממוצעות של אשראי לציבור

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
68.3%	69.4%	8.7%	8,579.9	9,322.8	מיגזר משקי בית
0.1%	0.1%	(3.8%)	16.0	15.4	מיגזר בנקאות פרטית
17.0%	16.7%	4.5%	2,139.0	2,234.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.6%	5.4%	(24.8%)	956.8	719.5	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
7.0%	8.4%	27.1%	885.3	1,124.9	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	40.0%	3.0	4.2	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	6.7%	12,580.0	13,421.7	סך הכל

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
68.0%	68.8%	8.5%	8,415.7	9,129.5	מיגזר משקי בית
0.1%	0.1%	16.9%	16.6	19.4	מיגזר בנקאות פרטית
18.1%	17.2%	2.3%	2,243.0	2,294.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.0%	5.6%	(13.6%)	868.8	750.9	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
6.8%	8.3%	30.4%	849.0	1,107.0	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	66.7%	2.4	4.0	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	7.3%	12,395.5	13,305.7	סך הכל

ד. יתרות ממוצעות של פיקדונות הציבור

חלק המגזר מסך ממוצע פקדונות הציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
81.6%	81.6%	5.6%	14,477.9	15,288.9	מיגזר משקי בית
4.9%	4.3%	(8.3%)	876.7	803.8	מיגזר בנקאות פרטית
9.7%	10.4%	13.3%	1,723.3	1,952.0	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
1.9%	1.4%	(21.8%)	332.7	260.1	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
1.7%	2.1%	30.0%	303.4	394.3	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.2%	0.2%	55.9%	29.7	46.3	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	5.6%	17,743.7	18,745.4	סך הכל

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
81.2%	81.5%	5.6%	14,227.6	15,024.1	מיגזר משקי בית
5.0%	4.7%	(1.5%)	882.1	868.8	מיגזר בנקאות פרטית
10.0%	10.0%	5.0%	1,745.5	1,833.2	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
2.0%	1.5%	(23.8%)	358.7	273.5	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
1.6%	2.1%	43.1%	271.7	388.7	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.2%	0.2%	10.8%	35.1	38.9	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	5.2%	17,520.7	18,427.2	סך הכל

פעילות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

פעילות אנשים פרטיים המוצגת להלן כוללת את פעילות משקי הבית ופעילות הבנקאות הפרטית. פעילות הבנקאות הפרטית בבנק אינה משמעותית (מידע מפורט ראה ביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
185.1	199.3	61.7	68.3	הכנסות ריבית, נטו
142.7	147.0	48.7	48.2	הכנסות שאינן מריבית
327.8	346.3	110.4	116.5	סך הכנסות
12.3	0.2	5.7	(1.2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
291.7	345.7	97.2	119.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
15.1	0.3	4.6	(1.6)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
8,432.3	9,148.9	8,595.9	9,338.2	יתרה ממוצעת של נכסים
9,013.0	9,724.9	9,013.0	9,724.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15,109.7	15,892.9	15,354.6	16,092.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות
15,321.0	16,035.1	15,321.0	16,035.1	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות הקמעונאית בבנק בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד

הרווח הנקי של מגזר אנשים פרטיים בהגדרתו כאמור, המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 0.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 15.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מגדול בהוצאות בגין פרישה המיוחסות למגזר. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ההפסד הנקי ב- 1.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 346.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 327.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההכנסות ב- 116.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 110.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 0.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 נרשם קיטון בהוצאות להפסדי אשראי בסך של 1.2 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה בסך של 5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס לאשראי הממוצע בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 0.00% בהשוואה ל- 0.15% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 345.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 291.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול בהוצאה נובע בעיקר מייחוס הוצאות בגין פרישה (כולל שינוי מבני, סילוק והפחתה) מיוחסות למגזר. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ב- 119.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 97.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 9,724.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9,171.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 6.0%.

פיקדונות הציבור ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב- 16,035.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 15,394.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.2%.

להלן פרטים על הפעילות העיסקית בבנק הכוללת את מגזרי הפעילות עסקים קטנים וזעירים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30.9.17				30.9.18				
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	
26.0	7.7	5.7	39.4	25.7	6.0	8.4	40.1	הכנסות ריבית, נטו
7.7	1.6	2.5	11.8	9.7	1.0	0.3	11.0	הכנסות שאינן מריבית
33.7	9.3	8.2	51.2	35.4	7.0	8.7	51.1	סך הכנסות
10.9	0.2	(0.1)	11.0	12.5	0.5	0.1	13.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
17.8	3.9	4.0	25.7	24.3	6.8	13.1	44.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
3.6	3.3	2.7	9.6	(0.9)	(0.2)	(2.9)	(4.0)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,139.0	956.8	889.3	3,985.1	2,234.9	719.5	1,172.7	4,127.1	יתרה ממוצעת של נכסים
2,293.6	933.1	904.0	4,130.7	2,290.6	745.5	1,123.8	4,159.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,806.1	342.7	352.2	2,501.0	1,919.9	260.3	572.2	2,752.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,698.1	285.2	251.4	2,234.7	1,765.3	271.8	552.4	2,589.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30.9.17				30.9.18				
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	
78.2	21.6	16.4	116.2	77.8	18.9	21.7	118.4	הכנסות ריבית, נטו
25.3	4.3	3.4	33.0	26.6	3.7	1.2	31.5	הכנסות שאינן מריבית
103.5	25.9	19.8	149.2	104.4	22.6	22.9	149.9	סך הכנסות
24.7	6.0	(0.6)	30.1	25.7	0.1	1.4	27.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
64.1	11.5	11.5	87.1	65.7	13.0	21.9	100.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.6	5.3	5.6	20.5	8.4	6.2	(0.3)	14.3	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,243.0	868.8	858.1	3,969.9	2,294.9	750.9	1,148.2	4,194.0	יתרה ממוצעת של נכסים
2,293.6	933.1	904.0	4,130.7	2,290.6	745.5	1,123.8	4,159.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,801.3	395.5	347.0	2,543.8	1,852.1	273.7	521.2	2,647.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,698.1	285.2	251.4	2,234.7	1,765.3	271.8	552.4	2,589.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות העיסוקית בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד

הרווח הנקי של הפעילות העיסוקית בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 14.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 20.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הנקי נובע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות שמרביתה נובעת מהוצאות בגין פרישה, עלייה שקוזזה חלקית בירידה בהיקף ההפרשה להפסדי אשראי. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ההפסד הנקי ב- 4.0 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 9.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 149.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 149.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.5%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההכנסות ב- 51.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 51.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 27.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 9.6%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות להפסדי אשראי ב- 13.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11.0 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 100.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 87.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.5%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ב- 44.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 25.7 מיליון ש"ח. הגידול בהוצאות נובע מגידול חד בהוצאות הפרישה.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 4,159.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,130.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של כ- 0.7%.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב- 2,589.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2,234.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 15.9%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות במגזר זה הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 79.7 מיליון ש"ח והן כוללות רווח ממכירת מבנה ההנהלה הראשית בסך 45.7 מיליון ש"ח. בניכוי רווח זה מסתכמת ההכנסה ב- 34.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההכנסות במגזר ב- 14.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסה נובע בעיקר מרווח ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 4.4 מיליון ש"ח ברבעון. יתרת השינוי נובעת מהשפעת צמצום החשיפה במטח, על הכנסות המגזר ומירידה ברווח מימוש ניירות ערך.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי בתשעה חודשים של שנת 2018 בניכוי רווח ממכירת מבנה הסתכם ב- 16.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם הרווח הנקי ב- 5.6 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

30	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
32	סיכון אשראי
45	סיכון שוק
57	סיכון נזילות ומימון
57	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר הבנק באינטרנט. יש לעיין בסקירה זו ביחד עם הדוח על הסיכונים ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים להם.

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

א. סביבת הסיכון של הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכונים אשראי סיכונים שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים ומשפטיים, סיכון ציוד, סיכון איסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. השפעת הסכום המיזוג כפי שפורט לעיל על ניהול הסיכונים, מפורטת בפרק הסיכון התפעולי להלן.

ב. עקרונות ניהול הסיכון

- הסיכונים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים אחרים.
- בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process), הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח ובקרה, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה עיקריים: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, לרבות המערך המשפטי וחטיבת החשבונאי הראשי בהתייחס לתחומים הרלוונטיים, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות ביחידה לניהול סיכונים וחלק מחטיבת החשבונאי הראשי והמערך המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- מנהלת הסיכונים הראשית - הגב' רותי לפיד, נושאת באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו, כפופה למנכ"ל ומוכוונת מקצועית ע"י מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.
- מנהלת הסיכונים הראשית אחראית לניהול הסיכונים התפעוליים ולהמשכיות עסקית וכן משמשת כקצינת הציות הראשית והממונה על אכיפה פנימית בדיני ני"ע, אחראית איסור הלבנת הון ומימון טרור ויישום הוראות ה-FATCA.
- החשבונאי הראשי - רו"ח עופר סלפטר, חבר הנהלה ומנהל חטיבה, אחראי על הבקרה על דיווח כספי ומהווה חלק מקו ההגנה השני.

במקביל לפעילות מנהלת הסיכונים הראשית נקבעו אחראים לסיכונים הייעודיים: מר ניר הרצנשטיין מנהל היחידה לניהול פיננסי אחראי לניהול סיכונים השוק והנזילות. מר דורון כליף מנהל החטיבה העיסוקית אחראי לניהול סיכונים השוק והנזילות. עו"ד איה אשתר, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול הסיכונים המשפטיים. מר משה יגן, מנהל החטיבה הקמעונאית אחראי לניהול סיכונים האסטרטגיה, המוניטין והתחרות. מר רון גריסור, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, משמש כמנהל סיכונים IT. מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכונים הסייבר.

- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק – כגון, סיכוני רגולציה וחקיקה, מנוהלים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי כל אחד מחברי ההנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם, ובמקביל מפוקחים, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה באמצעות מנהל הסיכונים בבנק.

- מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

- במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

- במסמך מוצגת סקירת מנהלת הסיכונים הראשית על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

- הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על ניהול הסיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק מידע כספי באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018 אין קבוצת לווים אשר חבותה, נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סיכון האשראי הבעייתי הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 336.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 373.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 1.6% בהשוואה ל- 1.9% ביום 31 בדצמבר 2017. למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה ביאור 12.ב.(1) לתמצית הדוחות הכספיים.

(1). סיכון אשראי בעייתי

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2018			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
137.6	7.1	130.5	125.7	1.8	123.9	137.8	1.1	136.7	סיכון אשראי פגום
85.9	-	85.9	116.0	-	116.0	80.7	-	80.7	סיכון אשראי נחות
149.6	12.3	137.3	162.6	18.6	144.0	118.3	8.7	109.6	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
373.1	19.4	353.7	404.3	20.4	383.9	336.8	9.8	327.0	סך סיכון אשראי בעייתי*
			20.9			18.9			*מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר
			24.5						

(2). נכסים שאינם מבצעים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2018			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
111.4	-	111.4	105.6	-	105.6	119.3	-	119.3	חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	שנבדק על בסיס פרטני
-	-	-	-	-	-	-	-	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
111.4	-	111.4	105.6	-	105.6	119.3	-	119.3	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

3. שינויים בחובות הפגומים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
97.3	127.7	101.5	128.6	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
75.1	57.7	25.8	20.9	סווגו כחובות פגומים
(29.6)	(31.1)	(3.2)	(9.3)	גביית חובות פגומים
(21.4)	(19.7)	(2.7)	(5.6)	מחיקות חשבונאיות
121.4	134.6	121.4	134.6	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

4. מדדי סיכון אשראי

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
0.96%	0.92%	0.97%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.16%	0.19%	0.14%	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.29%	1.21%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
135.16%	130.81%	134.55%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור
116.15%	108.84%	117.98%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור בתוספת של אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
1.93%	2.11%	1.63%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.54%	0.46%	0.27%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
0.30%	0.29%	0.19%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
21.55%	23.02%	14.53%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור*
1.11%	1.11%	1.10%	שיעור חבות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור

* על בסיס שנתי

בתשעה חודשים של שנת 2018 חלה ירידה בהיקף החובות הבעייתיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד וירידה בהיקפם בהשוואה לסוף שנת 2017. חלק מהמדדים המשקפים את יתרת ההפרשות ואת שיעור ההוצאה משקפים נתון זה.

ליום 30 בספטמבר 2018

		סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3) הפסדי אשראי (4)				
יתרת הפרשה	מחיקות הפסדי חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			מזה: בעייתי (6)	מזה: סך הכל חובות (2)	בעייתי (6)	דירוג ביצוע		סך הכל	
		פגום	מחוק	בטיח				אשראי (5)	אשראי (5)		
ציבור - מסחרי											
2.3	0.7	-	3.4	6.8	125.1	144.0	6.8	130.8	144.0	חקלאות	
-	-	-	-	-	14.0	17.0	-	17.2	17.2	כרייה וחציבה	
26.7	2.1	8.9	21.2	51.3	952.7	1,135.9	51.3	914.2	1,136.9	תעשייה	
10.5	0.2	2.0	8.0	15.5	483.1	850.0	15.5	814.8	850.0	בינוי ונדל"ן - בינוי	
0.9	(0.3)	-	0.2	0.9	195.0	202.7	0.9	185.7	202.7	בינוי ונדל"ן - נדל"ן	
0.6	0.1	0.3	0.2	0.9	84.4	101.3	0.9	128.6	129.2	אספקת חשמל ומים	
52.0	5.2	12.6	46.2	82.5	1,115.7	1,266.1	82.5	1,084.9	1,267.2	מסחר	
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל											
5.3	0.8	0.6	6.9	13.7	110.6	139.1	13.7	117.9	139.3	תחבורה ואחסנה	
3.8	0.6	1.4	3.6	5.6	187.3	218.3	7.7	212.9	227.9	מידע ותקשורת	
2.9	0.8	(1.9)	4.4	6.8	252.2	341.6	6.8	246.5	341.7	שרותים פיננסיים	
0.7	(0.1)	(0.2)	1.2	1.5	49.1	60.9	1.5	55.5	62.8	שרותים עסקיים אחרים	
5.8	0.3	3.0	6.7	14.9	266.1	411.5	14.9	364.5	411.5	שרותים ציבוריים וקהילתיים	
2.4	0.5	0.5	1.7	3.8	348.3	433.4	3.8	408.3	433.4	סך הכל מסחרי	
113.9	10.9	27.2	103.7	204.2	4,183.6	5,321.8	206.3	4,681.8	5,363.8	אנשים פרטיים	
2.3	(0.2)	-	0.2	3.6	341.3	341.3	3.6	332.6	341.3	הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר											
70.2	8.7	0.2	31.8	126.9	9,383.6	14,912.0	126.9	14,353.3	14,918.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
186.4	19.4	27.4	135.7	334.7	13,908.5	20,575.1	336.8	19,367.7	20,623.8	בנקים בישראל	
-	-	-	-	-	2,316.3	2,316.3	-	2,398.2	2,398.2	ממשלה בישראל	
-	-	-	-	-	43.3	55.1	-	1,583.1	1,583.1	סך הכל פעילות בישראל	
186.4	19.4	27.4	135.7	334.7	16,268.1	22,946.5	336.8	23,349.0	24,605.1		

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 16,268.1 מיליון ש"ח, 1,607.0 מיליון ש"ח, 30.3 מיליון ש"ח, 6,699.7 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

ליום 30 בספטמבר 2017

		סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					הפסדי אשראי (4)	
		דירוג ביצוע		בעייתי		מה: חובות (2)	בעייתי		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי חשבונאות להפסדי אשראי		יתרת הפרשה		
		אשראי (5)		(6)		סך הכל	פגום		נטו		אשראי		
		סך הכל		סך הכל		סך הכל	סך הכל		סך הכל		סך הכל		
ציבור - מסחרי													
		116.9		8.9		143.0	8.9		0.1		3.1		
		24.8		-		24.4	-		-		-		
		979.9		67.4		1,044.7	67.4		5.8		24.1		
		554.6		22.2		624.8	22.2		0.9		9.9		
		158.7		1.0		160.2	1.0		-		0.5		
		139.4		1.8		115.4	1.8		0.1		0.5		
		1,281.8		99.2		1,427.3	99.2		16.9		32.8		
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל													
		142.9		19.4		170.6	19.4		2.2		5.2		
		217.0		7.1		228.7	7.1		0.7		2.7		
		294.5		20.8		314.1	20.8		(0.6)		2.7		
		41.1		2.2		44.8	2.2		0.2		0.8		
שרותים עסקיים													
		361.7		10.9		416.9	10.9		1.9		3.2		
אחרים													
		450.3		6.0		462.9	6.0		1.9		2.4		
		4,763.6		266.9		5,177.8	266.9		30.1		87.9		
סך הכל מסחרי													
		266.6		2.2		276.1	2.2		0.4		2.0		
אנשים פרטיים													
		13,071.0		135.2		13,637.6	135.2		11.9		74.2		
אחר													
		18,101.2		404.3		19,091.5	404.3		42.4		164.1		
סך הכל ציבור - פעילות בישראל													
		2,312.7		-		2,233.8	-		-		-		
בנקים בישראל													
		902.1		-		902.1	-		-		-		
ממשלה בישראל													
		21,316.0		404.3		21,366.8	404.3		42.4		164.1		
סך הכל פעילות בישראל													

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 15,417.6 מיליון ש"ח, 970.5 מיליון ש"ח, 12.0 מיליון ש"ח, 5,973.3 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות)

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת

ליום 31 בדצמבר 2017

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)			
		הפסדי אשראי (4)								
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2) סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצועי אשראי (5)	סך הכל	
		נטו	אשראי							
ציבור - מסחרי										
3.0	(0.5)	(0.4)	4.7	9.0	127.6	145.6	9.0	119.0	145.7	חקלאות
-	-	-	-	-	18.2	21.9	-	22.0	22.1	כרייה וחציבה
19.9	0.5	4.4	20.6	43.6	866.6	1,039.5	43.6	910.8	1,063.5	תעשייה
8.7	(2.8)	(0.7)	9.1	15.6	411.7	650.6	15.6	578.3	650.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.6	-	0.1	0.2	0.5	167.7	180.7	0.5	172.3	180.8	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
0.4	-	0.1	-	0.1	103.9	122.3	0.1	148.8	150.1	אספקת חשמל ומים
44.6	16.0	31.8	48.0	99.9	1,228.1	1,405.8	99.9	1,237.6	1,406.7	מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל										
5.5	10.3	3.7	6.5	15.9	129.1	159.3	15.9	129.5	159.3	תחבורה ואחסנה
3.0	1.3	1.1	1.5	6.5	192.8	222.3	9.3	208.0	232.6	מידע ותקשורת
5.6	(2.2)	0.5	4.2	24.0	291.9	362.1	24.0	237.1	362.2	שרותים פיננסיים
0.8	0.1	0.2	1.2	2.4	26.5	34.6	2.4	27.4	37.9	שרותים עסקיים
אחרים										
3.1	2.6	2.3	2.8	11.1	289.7	427.3	11.1	369.5	427.4	שרותים ציבוריים
וקהילתיים										
2.4	1.9	2.6	1.7	4.9	328.1	422.6	4.9	408.8	422.6	סך הכל מסחרי
97.6	27.2	45.7	100.5	233.5	4,181.9	5,194.6	236.3	4,569.1	5,261.4	אנשים פרטיים
הלואות לדירוג										
2.1	0.3	0.6	0.2	1.7	284.5	284.5	1.7	275.5	284.5	אנשים פרטיים - אחר
78.7	9.7	20.9	34.1	135.1	8,887.3	13,751.2	135.1	13,244.3	13,756.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	13,353.7	19,230.3	373.1	18,088.9	19,302.6	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,159.1	2,159.1	-	2,233.1	2,233.1	ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	57.4	58.4	-	917.7	917.7	סך הכל פעילות בישראל
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	15,570.2	21,447.8	373.1	21,239.7	22,453.4	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 15,570.2 מיליון ש"ח, 966.7 מיליון ש"ח, 14.4 מיליון ש"ח, 5,902.1 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכונים בתיק ההלוואות למשקי בית

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת למעשה את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הקבוצה הן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול, והן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בבנק הינם שכירים, חלק ניכר מהם עובדים או עובדים לשעבר במערכת הביטחון.

אוכלוסיית השכירים במערכת הביטחון הינה אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים ובעלת כושר החזר. חלק מן האשראי לאוכלוסייה זו ניתן במסגרת מכרזים למתן אשראי וקביעת תנאי ניהול חשבון בהם זכה הבנק לאורך השנים (האחרון שבהם נערך באוקטובר 2015). ההלוואות הניתנות במסגרת מכרזי משרד הביטחון משקפות בחלקן היוון זכויות ומאופיינות בסכומים גדולים לתקופות ארוכות. במסגרת תנאי מכרז משרד הביטחון נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב של כשל אשראי. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. הסכמים ודפוסי פעולה אלה מקטינים את סיכון האשראי לאוכלוסיות אלה.

להלן פרטים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים לא כולל הלוואות לדירוג:

שינוי לעומת		יתרה ליום		
31.12.17	30.9.17	31.12.17	30.9.17	30.9.18
ב-%		במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאדני				
(2.6%)	(1.5%)	640.8	634.1	624.4
5.9%	13.9%	1,328.1	1,234.8	1,406.9
6.3%	7.1%	6,918.4	6,868.0	7,352.3
5.6%	7.4%	8,887.3	8,736.9	9,383.6
סיכון אשראי חוץ מאדני				
2.9%	3.9%	1,475.4	1,460.9	1,518.2
6.8%	7.8%	2,625.0	2,600.4	2,802.2
58.2%	43.9%	763.5	839.4	1,208.0
13.7%	12.8%	4,863.9	4,900.7	5,528.4
8.4%	9.3%	13,751.2	13,637.6	14,912.0
4.0%	4.9%	8,504.7	8,432.3	8,841.3

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי למשקי בית מבוסס על פרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק מציע אשראי ללקוחות באופן יזום ע"ב ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים המהווים כלי תומך החלטה. בין היתר נבחנים אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העיסקה, כושר ההחזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצרכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הגינות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. להלן פרטים על מאפייני סיכון האשראי ללקוחות פרטיים:

1) התפלגות לפי גודל האשראי ללווה (*)

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			
סיכון	אשראי	סיכון	סיכון	אשראי חוץ	סיכון	
אשראי כולל	חוץ מאזני	אשראי מאזני	אשראי כולל	מאזני	אשראי מאזני	
(**)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	(**)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
185.3	116.4	68.9	184.6	117.7	66.9	עד 10 אלפי ש"ח
421.6	280.5	141.1	459.0	316.4	142.6	10-20 אלפי ש"ח
1,059.6	681.9	377.7	1,142.0	768.6	373.4	20-40 אלפי ש"ח
2,149.5	1,144.6	1,004.9	2,309.2	1,301.2	1,008.0	40-80 אלפי ש"ח
3,063.4	1,213.4	1,850.0	3,247.0	1,391.9	1,855.1	80-150 אלפי ש"ח
3,526.6	970.9	2,555.7	3,685.0	1,092.8	2,592.2	150-300 אלפי ש"ח
3,345.2	456.2	2,889.0	3,885.2	539.8	3,345.4	מעל 300 אלפי ש"ח
13,751.2	4,863.9	8,887.3	14,912.0	5,528.4	9,383.6	סך הכל

(*) הגדרת לווה- בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(**) סיכון אשראי כולל לפני הפרשה להפסדי אשראי - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות לדיור.

2) סיכון אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה* בחשבון ותיק נכסים פיננסי

ליום 30 בספטמבר 2018

סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני		
	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** גבוה מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪	תיק נכסים פיננסיים** במוך מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪
חץ מאזני מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪
89.2	245.9	7.6	238.3
1,049.3	1,802.5	154.8	1,647.7
1,524.2	2,237.5	502.7	1,734.8
2,865.7	5,097.7	2,182.4	2,915.3
5,528.4	9,383.6	2,847.5	6,536.1

הכנסה קבועה בחשבון*

ללא הכנסה קבועה			
נמוכה מ- 10 אלפי ₪			
גבוהה מ- 10 אלפי ש"ח			
ונמוכה מ- 20 אלפי ₪			
גבוהה מ- 20 אלפי ₪			
סך הכל			

ליום 31 בדצמבר 2017

סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני		
	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** גבוה מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪	תיק נכסים פיננסיים** במוך מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪
חץ מאזני מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪
61.1	234.0	7.0	227.0
868.2	1,725.8	138.1	1,587.7
1,273.7	2,113.0	427.8	1,685.2
2,660.9	4,814.5	2,092.9	2,721.6
4,863.9	8,887.3	2,665.8	6,221.5

הכנסה קבועה בחשבון*

ללא הכנסה קבועה			
נמוכה מ- 10 אלפי ₪			
גבוהה מ- 10 אלפי ש"ח			
ונמוכה מ- 20 אלפי ₪			
גבוהה מ- 20 אלפי ₪			
סך הכל			

*הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל מחושבת כממוצע 3 החודשים האחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).
**תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון כגון: פיקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

3) התפלגות סיכון אשראי לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
2,184.2	2,125.3	עד שנה
1,196.6	1,189.1	משנה עד 3 שנים
1,636.6	1,585.1	מ-3 עד 5 שנים
1,293.5	1,132.0	מ-5 עד 7 שנים
3,072.7	2,855.8	מעל 7 שנים
9,383.6	8,887.3	סך הכל

4) יתרות סיכון אשראי מובטח

ליום 30 בספטמבר 2018		
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
2,904.8	1,169.4	4,074.2

* סך אשראי המגובה בביטחונות

*מזה בטחונות נזילים בסך 71.3 מיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017		
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
2,461.7	731.7	3,193.4

* סך אשראי המגובה בביטחונות

*מזה בטחונות נזילים בסך 74.8 מיליון ש"ח

5) יתרות אשראי לפי חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
7,074.6	6,649.6	אשראי בריבית משתנה
277.7	268.8	אשראי בריבית קבועה
624.4	640.8	עו"ש
1,406.9	1,328.1	כרטיסי אשראי
9,383.6	8,887.3	סך הכל

ג. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ומקיים מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לזיום בפיגור או תסמינים שליליים. הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקרות המבוצעות על ידי הקו הראשון מבוצע: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקרות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקרות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות עבודת קווי ההגנה הראשון והשני לסיכון זה.

אשראי משקי בית בעייתי

להלן פרטים על היקף האשראי הבעייתי למשקי בית:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31.12.17	30.9.17	31.12.17	30.9.17	30.9.18	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(8.2%)	1.6%	34.0	31.2	31.7	סיכון אשראי פגום
2.9%	(8.5%)	101.1	104.0	95.2	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
0.1%	(6.1%)	135.1	135.2	126.9	סך סיכון האשראי הבעייתי
61.1%	(29.9%)	5.4	8.7	6.1	90 ימים או יותר
					יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		19.17%	17.75%	20.02%	
					שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		0.25%	0.19%	0.00%	מסך האשראי לציבור

שיעור החובות הבעייתיים ביום 30 בספטמבר 2018 ביחס לאשראי המאזני הוא כ- 1.4% בהשוואה ל- 1.5% ביום 31 בדצמבר 2017. שיעור הפסדי האשראי והיקף ביצוע הסדרי אשראי למשקי בית בבנק נמוך ומבטא הן את איכות האשראי והן את איכות מנגנוני המעקב, הבקרה והגבייה.

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך * (4)

ליום 30 בספטמבר 2018

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)	
			סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	מזה: סיכון אשכנזי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון מעל עד שנה
ספרד	1.3	-	2.8	-	1.3	-
איטליה	1.8	0.1	1.6	-	1.8	-
פורטוגל	1.7	0.3	-	-	1.7	-
הודו	66.6	3.9	20.0	-	66.6	-
בריטניה	17.3	0.5	8.5	-	17.3	-
אחרות	226.9	2.8	70.7	-	226.9	-
סך כל החשיפות למדינות זרות	315.6	7.6	103.6	-	315.6	-
סך החשיפות למדינות LDC	172.4	6.0	28.8	-	172.4	-

ליום 30 בספטמבר 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)	
			סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	מזה: סיכון אשכנזי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון מעל עד שנה
ספרד	2.0	0.1	4.9	-	2.0	-
איטליה	24.5	0.2	1.4	-	24.5	-
פורטוגל	1.6	0.4	-	-	1.6	-
אירלנד	0.3	-	0.6	-	0.3	-
הודו	32.2	3.4	34.6	-	32.2	-
בריטניה	65.0	0.5	12.6	-	65.0	-
אחרות	208.1	16.4	66.4	-	208.1	-
סך כל החשיפות למדינות זרות	333.7	21.0	120.5	-	333.7	-
סך החשיפות למדינות LDC	74.2	5.2	42.8	-	74.2	-

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חשיפה למדינות זרות (1)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (4) * (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		ספרד
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	סיכון מאזני	סיכון חובות פגומים	סיכון חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון מעל עד שנה	
איטליה	8.9	-	-	1.2	-	8.9	8.9
פורטוגל	1.5	-	-	-	-	1.5	1.5
יוון	0.1	-	-	-	-	0.1	0.1
הודו	52.4	1.8	-	18.3	-	52.4	52.4
בריטניה	71.8	0.2	-	11.3	-	26.3	45.5
אחרות	229.9	5.9	-	75.2	-	229.8	0.1
סך כל החשיפות למדינות זרות	367.2	7.9	-	109.8	-	321.6	45.6
סך החשיפות למדינות LDC	105.9	4.0	-	25.7	-	105.9	-

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים בבנק או בין 15% ובין 20% מההון לפי הנמוך
בימים 30 בספטמבר 2018 ו-2017 וביום 31 בדצמבר 2017 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך החשיפה של כל אחת מהן הינו בין 0.75% או בין 15% ובין 20% מההון לפי הנמוך.

חלק ג' - מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
פורטו ריקו	פורטוגל	
1.5	1.8	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.3)	(0.1)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.2	1.7	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק ג'- מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות* (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	
0.1	2.6	1.4	סכום החשיפה בתחילת תקופה
0.2	(1.9)	0.2	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	0.1	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.3	0.8	1.6	סכום החשיפה בסוף תקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2018

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	יוון	
3.8	1.5	0.1	-	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(3.6)	0.2	(0.1)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
1.0	-	-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.2	1.7	-	-	סכום החשיפה בסוף תקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	
0.8	1.8	2.0	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.5)	(1.1)	(0.4)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	0.1	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.3	0.8	1.6	סכום החשיפה בסוף תקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	יוון	
0.8	1.8	2.0	-	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.1)	-	(0.5)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	2.0	-	0.1	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.7	3.8	1.5	0.1	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

הערות:

- על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. לפירוט נוסף ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק לשנת 2017. ביום 30 בספטמבר 2018 אין יתרות אשראי מצרפיות (אשראי מאזני וחוף מאזני בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף (ביום 31 בדצמבר 2017 – 20.0 מיליון ש"ח).

עסקאות סינדיקציה

סינדיקציה הינה עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות. הבנק נקשר במספר עסקאות אשראי מסוג סינדיקציה בסך כולל של כ-305.0 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 253.7 מיליון ש"ח) עיקר האשראי ניתן בשותפות עם גוף מוסדי על פי תנאי מרכז החשב הכללי במשרד האוצר להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכון שוק

הבנק, כחלק מקבוצת הבינלאומי, עושה שימוש במספר מודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק הכוללים גם את מדד הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת מבחני קיצון Stress Tests וכלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

א. החשיפה לריבית

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העו"ש שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע כי תקופת הפירעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לריבית תהיה למספר שנים. להלן תיאור רגישות ההון לשינויים במקביל בעקומי הריבית- השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		
המגבלה	אחוז החשיפה	המגבלה	אחוז החשיפה	
5.0%	4.5%	5.0%	2.8%	מט"י לא צמוד
3.5%	2.0%	3.5%	0.2%	מט"י צמוד מדד
1.0%	0.1%	1.0%	0.2%	מט"ח וצמוד מט"ח
5.0%	6.6%	8.0%	3.1%	סך הכל

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על הנכסים וההתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים על פי הכללים החשבונאיים:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית)

ליום 30 בספטמבר 2018

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
21,998.5	334.0	800.1	1,100.8	19,763.6		נכסים פיננסיים (1)
1,402.4	385.5	959.1	-	57.8		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
21,128.0	470.8	1,154.5	1,137.7	18,365.0		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,394.2	238.8	610.1	-	545.3		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
878.7	9.9	(5.4)	(36.9)	911.1		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2017

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
20,805.0	467.3	447.9	1,079.2	18,810.6		נכסים פיננסיים (1)
1,363.3	378.4	935.4	-	49.5		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
19,912.5	462.6	1,131.7	1,193.8	17,124.4		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,377.4	375.8	242.2	-	759.4		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
878.4	7.3	9.4	(114.6)	976.3		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
20,933.5	467.4	525.2	1,125.2	18,815.7		נכסים פיננסיים (1)
1,131.3	289.3	807.9	-	34.1		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
19,982.8	460.6	1,122.9	1,184.0	17,215.3		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,149.6	287.8	212.4	-	649.4		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
932.4	8.3	(2.2)	(58.8)	985.1		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים.

זמן הפירעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים ריבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה ועד חודש.

ליום 30 בספטמבר 2018

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	צמוד	השפעות סך	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
845.2	(35.5)	(5.8)	10.1	814.0	(64.8) (7.37%)
904.2	(36.7)	(5.5)	10.2	872.2	(6.6) (0.75%)
981.5	(39.4)	(7.6)	10.2	944.7	65.9 7.50%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

ליום 30 בספטמבר 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	מקצות הכל	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
915.7	(89.5)	7.8	7.4	841.4	(37.1) (4.22%)
968.7	(111.9)	8.9	7.5	873.2	(5.3) (0.60%)
1,043.4	(142.4)	10.3	7.8	919.1	40.6 4.62%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	מקצות הכל	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
926.8	(35.4)	(4.0)	8.3	895.7	(36.6) (3.93%)
979.4	(56.3)	(2.5)	8.5	929.1	(3.2) (0.34%)
1,048.7	(84.6)	(4.1)	8.7	968.7	36.4 3.90%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

הערות לעמודים 46-47:

- לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצויין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.
- ליום 30 בספטמבר 2018 כולל שווי הוגן של ההתחייבות האקטוארית לעובדים בסך של 272.4 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית (ליום 30 בספטמבר 2017 – 200.2 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017 – 203.5 מיליון ש"ח).
- ליום 30 בספטמבר 2018 מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 2.3 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% בריבית ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית. (ליום 30 בספטמבר 2017 נאמדה ירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 7.3 מיליון ש"ח וביום 31 בדצמבר 2017 נאמדה ירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 4.5 מיליון ש"ח)

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
143.2	469.3	351.9	1,319.1	581.0	787.2	16,094.7	נכסים פיננסיים (1)
-	-	-	-	0.9	27.7	9.0	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.6	12.2	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
143.2	469.3	351.9	1,319.1	588.5	827.1	16,105.1	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
3.0	61.0	168.1	609.7	330.8	350.3	16,569.8	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	20.5	1.5	0.7	365.7	136.7	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.6	12.2	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
3.0	61.0	188.6	611.2	338.1	728.2	16,707.9	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
140.2	408.3	163.3	707.9	250.4	98.9	(602.8)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
1,166.2	1,026.0	617.7	454.4	(253.5)	(503.9)	(602.8)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	ללא	תקופת	מעל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	סך הכל	פרעון	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי	שווי הוגן		
אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים		
0.44	2.09%	18,816.6	0.46	2.12%	18,811.6	0.48	2.17%	19,764.5	17.8	0.3
0.20		30.4	0.19		39.0	0.11		37.6	-	-
0.15		14.4	0.23		16.8	0.24		28.9	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.44	2.09%	18,861.4	0.46	2.12%	18,867.4	⁽²⁾ 0.48	2.17%	19,831.0	26.5	0.3
0.14	0.70%	17,011.8	0.14	0.72%	16,924.2	0.15	1.36%	18,092.6	-	(0.1)
0.32		645.7	0.29		748.9	0.31		524.9	-	-
0.15		14.4	0.23		16.8	0.24		28.9	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.14	0.70%	17,671.9	0.15	0.72%	17,689.9	⁽²⁾ 0.15	1.36%	18,646.4	8.7	(0.1)
									-	-
										0.4
										1,166.8

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
13.2	182.9	391.2	365.6	124.9	15.4	7.4
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
13.2	182.9	391.2	365.6	124.9	15.4	7.4
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52.8	222.5	232.3	356.6	199.0	45.8	24.7
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52.8	222.5	232.3	356.6	199.0	45.8	24.7
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
(39.6)	(39.6)	158.9	9.0	(74.1)	(30.4)	(17.3)
במגזר						
(33.1)	6.5	46.1	(112.8)	(121.8)	(47.7)	(17.3)
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל שווי	ללא	מקל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	תקופת	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		פרעון	
אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים			
בשנים			בשנים			בשנים				
1.79	1.70%	1,125.2	1.83	1.87%	1,079.2	3.32	0.77%	1,100.8	0.2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽²⁾ 1.79	1.70%	1,125.2	1.83	1.87%	1,079.2	⁽²⁾ 3.32	0.77%	1,100.8	0.2	-
3.78	0.62%	1,184.0	3.85	0.87%	1,193.8	3.37	0.76%	1,137.7	-	4.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽²⁾ 3.78	0.62%	1,184.0	3.85	0.87%	1,193.8	⁽²⁾ 3.37	0.76%	1,137.7	-	4.0
										(4.0)
										(37.1)

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע חוץ (3)							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	456.6	57.8	65.9	88.5	185.8	279.0	נכסים פיננסיים (1)
-	3.4	2.2	2.5	3.0	608.2	705.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.5	12.3	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	460.0	60.0	68.4	98.0	806.3	985.5	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	-	0.4	99.8	67.5	1,457.6	התחייבויות פיננסיות (1)
-	474.6	51.9	54.3	68.3	8.9	170.7	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.5	12.3	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	474.6	51.9	54.7	174.6	88.7	1,629.7	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
-	(14.6)	8.1	13.7	(76.6)	717.6	(644.2)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
4.0	4.0	18.6	10.5	(3.2)	73.4	(644.2)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
156.4	1,108.8	800.9	1,750.6	794.4	988.4	16,381.1	נכסים פיננסיים (1)
-	3.4	2.2	2.5	3.9	635.9	714.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	13.1	24.5	2.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
156.4	1,112.2	803.1	1,753.1	811.4	1,648.8	17,098.0	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
55.8	283.5	400.4	966.7	629.6	463.6	18,052.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	474.6	72.4	55.8	69.0	374.6	307.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	13.1	24.5	2.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
55.8	758.1	472.8	1,022.5	711.7	862.7	18,362.1	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
100.6	354.1	330.3	730.6	99.7	786.1	(1,264.1)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
1,137.3	1,036.7	682.6	352.3	(378.3)	(478.0)	(1,264.1)	החשיפה המצטברת במגזר
60.8	34.8	16.7	13.0	4.5	84.2	35.3	התחייבויות לזכויות עובדים, ברוטו-

הערות לעמודים 48 עד 55:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- 1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- 2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- 3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל שווי	ללא	מעל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	תקופת שווי	תקופת שווי	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי	הוגן	פרעון הוגן	
אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים			
בשנים			בשנים			בשנים				
0.78	2.25%	20,934.4	0.80	2.28%	20,805.9	0.92	2.33%	21,999.4	18.5	0.3
0.17		1,124.1	0.12		1,342.6	0.15		1,362.0	-	-
-		17.9	-		27.0	-		49.1	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.59	2.25%	22,076.4	0.60	2.28%	22,175.5	⁽²⁾ 0.74	2.33%	23,410.5	27.2	0.3
0.35	0.65%	19,779.3	0.36	0.82%	19,712.3	0.31	1.02%	20,855.6	-	3.9
2.32		1,142.4	0.12		1,356.6	3.08		1,353.6	-	-
-		17.9	-		27.0	-		49.1	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.45	0.65%	20,939.6	0.47	0.82%	21,095.9	⁽²⁾ 0.48	1.02%	22,258.3	8.7	3.9
										-
										(3.6)
										1,133.7
						13.19	1.38%	272.4		23.1

ב. חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

מגבלת הדירקטוריון	כחלק מההון הפנוי ליום		ליום 31 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018	
	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018
			במיליוני ש"ח			
	-	104.9%	103.5%	1,255.1	1,357.6	מיגזר שיקלי לא צמוד
	(30%)+30%	(5.6%)	(3.9%)	(66.8)	(50.9)	מיגזר שיקלי צמוד מדד
	(10%)+10%	0.7%	0.3%	8.4	5.8	מט"ח וצמוד מט"ח
		100.0%	99.9%	1,196.7	1,312.5	סך הכל

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פרוורוד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפרוורוד שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2018. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים.

ליום 30 בספטמבר 2018	
אחוז השינוי במדד	במיליוני ש"ח
עלייה בשיעור של 3%	1.1
ירידה בשיעור של 3%	(10.5)

רגישות ההון לשינויים בשער חליפין

הבנק פועל בשוק המטבע בעיקר באמצעות עסקות ספוט ופרוורוד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוף העיקריים. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים:

ליום 30 בספטמבר 2018

ליום 30 בספטמבר 2018				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.2)	(0.5)	0.2	0.5
אירו	0.4	0.8	(0.4)	(0.8)

ליום 31 בדצמבר 2017

ליום 31 בדצמבר 2017				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1
אירו	0.3	0.5	(0.3)	(0.5)

הערות בעמוד הבא

הערות לטבלה בעמוד קודם:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

סיכון נזילות ומימון

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים של הבנק, הכוללים מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) וניירות ערך, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 6.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 5.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, מזה, יתרת המזומנים ופיקדונות בבנק ישראל הסתכמה ב- 4.5 מיליארד ש"ח וכ- 1.6 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל (ב- 31 בדצמבר 2017- 4.6 מיליארד ש"ח ו- 1.0 מיליארד ש"ח, בהקבלה).

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 135.9% בהשוואה ל- 134.5% ביום 31 בדצמבר 2017. ב- 30 בספטמבר 2018 הסתכמו פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים, בכ- 19.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 18.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות על פי קריטריונים שונים, כגון גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפיקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במהלך תקופת הדיווח לא נדרש הבנק לבצע פעולות לעמידה ביחסי כיסוי והיחסים שנמדדו גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221 ו-342.

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה ראה פרק סקירת הסיכונים - שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

השפעת הסכם המיזוג על ניהול הסיכונים

ביום 20 בספטמבר 2018 חתמו הבנק הבינלאומי והבנק על הסכם על פיו ביום 31 בדצמבר 2018 ימוזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי בכפוף לתנאים מסויימים. הנהלת הבנק ויחידת ניהול הסיכונים בבנק, בסיוע יחידת ניהול הסיכונים בחברת האם, מיפתה והעריכה את הסיכונים שעשויים לנבוע/להתפתח במהלך המיזוג ונקבעו דרכים לניהול ומזעור סיכונים אלו.

דיון בגורמי סיכון

על רקע מיזוג הבנק והרחבת סכסוכי העבודה בבנק ובחברת מתף הופרד ברבעון זה סיכון "יחסי עבודה" מהסיכון התפעולי והוערך כ- "בינוני-גבוה". (מידע נוסף ראה בדוח הדירקטוריון, פרק ממשל תאגידי, יחסי עבודה ובביאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים).

סיכון מוניטין – רמת הסיכון עלתה ברבעון 3 2018 מ"קטנה" ל-"קטנה בינונית" לאור הגברת האווירה הציבורית השלילית כנגד הבנקים.

למעט האמור לעיל לא חלו שינויים ברמת גורמי הסיכון במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים ראה - פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר הבנק באינטרנט. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017 ולא חל בה שינוי.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש דצמבר 2008, הבנק מקיים בקרות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 לא חל כל שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב מלכין
מנכ"ל הבנק

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 15 בנובמבר 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב מלכין מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי;

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יעקב מלכין - מנכ"ל

15 בנובמבר 2018

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

1. סקרת את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ב- 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר – סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

15 בנובמבר 2018

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".